

**LIETUVOS ARCHYVŲ DEPARTAMENTAS
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

2009 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

2010-02-26 Nr. (1.26) V6-38
Vilnius

TURINYS

I. INSTITUCIJOS VEIKLOS ATASKAITOS SANTRAUKA.....	3
II. INSTITUCIJOS VEIKLAI ĮTAKOS TURĖJUSIŲ VEIKSNIŲ APŽVALGA.....	4
III. INSTITUCIJOS VYKDYTA VEIKLA IR PASIEKTI REZULTATAI.....	6
Strateginių tikslų įgyvendinimas	6
Institucijos vykdytos programos.....	8
Tarpinstitucinių programų ir kitų projektų įgyvendinimas.....	18
Patvirtintų asignavimų panaudojimas.....	19
Kita svarbi informacija	20
IV. INSTITUCIJOS ARTIMIAUSIO LAIKOTARPIO VEIKLOS PRIORITETINĖS KRYPTYS	22

I. INSTITUCIJOS VEIKLOS ATASKAITOS SANTRAUKA

Lietuvos archyvų departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Lietuvos archyvų departamentas) misija – dalyvauti formuojant ir įgyvendinti dokumentų valdymo ir naudojimo srities valstybės politiką ir strategiją, administruoti Nacionalinį dokumentų fondą, prižiūrėti, kaip laikomasi šią sritį reglamentuojančių įstatymų ir kitų teisės aktų.

Įgyvendinant institucijos misiją iškeltas strateginis tikslas – užtikrinti dokumentų autentiškumą, išsaugojimą ir prieinamumą.

Lietuvos archyvų departamento tikslai ir veiklos kryptys nustatyti atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymo (Žin., 1995, Nr. 107-2389; 2004, Nr. 57-1982), Valstybės ilgalaikės raidos strategijos, Vyriausybės programos nuostatas. Lietuvos archyvų departamento veikla tiesiogiai priklauso nuo politinių sprendimų ir yra skirta valstybės politikos tikslams įgyvendinti.

Siekdama numatyto strateginio tikslo, institucija 2009 metais vykdė 2 programas:

1. Nacionalinio dokumentų fondo administravimo programą (01 01) (programą vykdo Lietuvos archyvų departamentas ir 15 valstybės archyvų);
2. Archyvų paslaugų specialiąją programą (01.81) (programą vykdo 15 valstybės archyvų, administruoja Lietuvos archyvų departamentas).

Lietuvos archyvų departamento strateginiame veiklos plane numatyti 4 efekto kriterijai, kurie apibrėžia pagrindinių veiklos sričių, reikalingų strateginiam tikslui pasiekti, įgyvendinimo rezultatus:

1. Teisinės bazės ir reikiamos elektroninių dokumentų infrastruktūros sukūrimas.
2. Nacionalinio dokumentų fondo išliekamąją vertę turinčių dokumentų, sukauptų valstybės archyvuose visuomenės poreikiams tenkinti, kiekio padidėjimas.
3. Visuomenei teikiamų paslaugų išplėtimas, sudarius galimybes atlikti informacijos apie valstybės archyvuose saugomus dokumentų fondus paiešką internete.
4. Dokumentinio paveldo skaitmeninio turinio sukūrimas visuomenės informaciniam poreikiams tenkinti (skaitmeninių vaizdų kiekis).

Strateginiame veiklos plane numatyti rezultatai pagal efekto kriterijus 2009 metais buvo pasiekti atitinkamai 150 proc. (teisinė bazė) / 43,3 proc. (infrastruktūros sukūrimas); 112,5 proc.; 100,2 proc. ir 128,8 proc.

Pagal kitus kriterijus rezultatai iš esmės irgi buvo pasiekti. Lietuvos archyvų departamentui pagal Lietuvos Respublikos 2009 m. valstybės biudžeto ir savivaldybių

biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo pakeitimo ir papildymo įstatymus Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. sausio 21 d. nutarimu Nr. 32 ir 2009 m. rugpjūčio 19 d. nutarimu Nr. 860 dviem programoms vykdyti buvo patvirtinta 20 953 tūkst. Lt asignavimų, iš jų 3 026 tūkst. Lt – turtui įsigyti.

Valstybinės archyvų sistemos įstaigų artimiausio laikotarpio prioritetai susiję su Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008–2012 metų programos ketvirtosios dalies „Vyriausybės 2008–2012 metų veiklos strategijos“ III skyriaus „Informacinės ir žinių visuomenės plėtra“, V skyriaus „Teismai ir teisingumas“, XVIII skyriaus „Kultūros politika“ pagrindinių nuostatų įgyvendinimu.

Valstybinės archyvų sistemos planuojamos artimiausio laikotarpio prioritetinės veiklos kryptys išlieka šios:

1. Valdymo srities reglamentavimo pakeitimai, kuriuos nulėmė pasikeitę ES ir Lietuvos Respublikos teisės aktai bei vykstanti valstybės valdymo reforma.
2. Fizinio dokumentų išsaugojimo užtikrinimas.
3. Elektroninių dokumentų ilgalaikio saugojimo valstybės archyvuose infrastruktūros sukūrimas.
4. Piliečių poreikio gauti juridinius faktus patvirtinančius dokumentus patenkinimas, administracinių paslaugų teikimo gerinimas.

II. INSTITUCIJOS VEIKLAI ĮTAKOS TURĖJUSIŲ VEIKSNIŲ APŽVALGA

Valstybinės archyvų sistemos įstaigų veikla neatsiejama nuo valstybėje vykstančių procesų: viešojo administravimo modernizavimo, elektroninės valdžios paslaugų plėtojimo atsižvelgiant į šiuolaikinės visuomenės poreikius bei būtinybę užtikrinti viešojo sektoriaus institucijų ir įstaigų veiklos skaidrumą, atskaitingumą, informacinės ir žinių visuomenės plėtros, padidėjusio visuomenės poreikio oficialiajai ir retrospektyviajai informacijai ekonomikos nuosmukio ir drastiškai mažėjančio finansavimo fone.

2009 metais ir toliau buvo tęsiama teisės norminamoji veikla, susijusi su Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymu, ES paslaugų direktyvos įgyvendinimu. Ypač daug dėmesio skirta elektroninių dokumentų valdymo teisinei bazei sukurti, nes dokumentų, kaip įstaigos veiklos įrodymų, valdymo ir išsaugojimo efektyvumas – svarbi viešojo sektoriaus institucijų veiklos administracinių gebėjimų ir atskaitingumo prielaida. 2009 m. nuosekliai buvo kuriama teisinė bazė projektui „Elektroninio archyvo infrastruktūros sukūrimas“ įgyvendinti. Lietuvos archyvų departamento generalinio direktoriaus 2009 m.

rugsėjo 7 d. įsakymu Nr. V-60 buvo patvirtinta Elektroniniu parašu pasirašyto elektroninio dokumento specifikacija ADOC-V1.0. Ši specifikacija nustato valstybės ir savivaldybių institucijų, įstaigų ir įmonių, kitų subjektų, įgaliotų atlikti viešojo administravimo funkcijas, valstybės įgaliotų asmenų rengiamų ir iš nevalstybinių organizacijų, privačių juridinių ir fizinių asmenų gaunamų elektroniniu parašu pasirašytų oficialių elektroninių dokumentų ir jų gyvavimo ciklo užtikrinimo programinių priemonių reikalavimus.

Vyriausybės programoje numatyta valstybės institucinės sąrangos reforma turėjo ir tiesioginės, ir netiesioginės įtakos valstybinės archyvų sistemos veiklai. Priėmus sprendimą pakeisti Lietuvos archyvų departamento statusą iš vyriausybės įstaigos į įstaigą prie ministerijos, Saulėlydžio komisija ėmėsi rengti archyvų sistemos reformos projektus. Vyriausybė pritarė parengtam teisės aktų paketui ir pateikė juos svarstyti Seimui, tačiau šie projektai Seimo posėdyje buvo atmesti ir imta svarstyti Seimo narių pateiktą alternatyvų valstybinės archyvų sistemos reformos projektą. Užsitęsęs reorganizavimo procesas ir iš to kylantis neapibrėžtumas mažėjančio finansavimo fone sukėlė įtampą valstybinės archyvų sistemos viduje, nors vykdoma valstybės valdymo srities reforma archyvų sistemos įstaigoms išskėlė papildomų uždavinių – neatidėliotinai spęsti pertvarkomų institucijų ir įstaigų veiklos dokumentų tolesnio saugojimo klausimus.

Pažymėtina, kad nors 2009 m. planuoti rodikliai buvo pasiekti, reikšmingai sumažėję asignavimai tiek valstybinei archyvų sistemai, tiek kitoms viešojo sektoriaus institucijoms kelia nerimą dėl ilgalaikių neigiamų pasekmių. Nuo valstybės skiriamų investicijų tiesiogiai priklauso valstybės dokumentinio paveldo saugojimo modernizavimo sparta, todėl šių investicijų mažėjimas gali trukdyti teikti šios srities viešąsias paslaugas, o tam tikrais atvejais netgi kelia grėsmę dėl netinkamų saugojimo sąlygų prarasti unikalius dokumentus.

Dinamiškame teisiniame, administraciniame ir IT vystymosi kontekste archyvaro ir dokumentų valdymo specialisto profesija šiuo metu yra viena sparčiausiai besikeičiančių, reikalaujanti nuolatinio mokymosi ir kvalifikacijos tobulinimo, o lėšų tam dažniausiai nenumatoma. Be to, mažinant finansavimą ir optimizuojant institucijų struktūrą, neretai būtent dokumentų valdymo specialistai atsiduria tarp pirmųjų atleidžiamų darbuotojų. Tokios tendencijos neabejotinai turės neigiamų pasekmių institucijų administraciniams gebėjimams.

Lietuvos archyvų departamentas, planuodamas valstybinės archyvų sistemos įstaigų veiklos kryptis, atsižvelgia į Europos Tarybos rekomendacijoje (2005/835/EB) dėl prioritetinių veiksmų siekiant Europoje didinti bendradarbiavimą archyvų srityje ir Europos Komisijos raporte nurodytus prioritetus, taip pat į Europos archyvų grupės pažangos ataskaitoje, pateiktoje Europos Komisijos 2008 m. rugpjūčio 1 d. komunikate (KOM (2008)

500 galutinis), nurodytas gaires, tačiau galimybes dalyvauti Europos Tarybos, Europos Komisijos įsteigtose struktūrose, kituose tarptautiniuose projektuose varžo finansavimo komandiruotėms trūkumas. Dėl šios priežasties Lietuva negali tinkamai atstovauti savo interesams sprendžiant jai aktualius klausimus (ES Reglamento 1049/2001 peržiūra, el. procedūrų nustatymas įgyvendinant Paslaugų direktyvą, Europos Komisijos ataskaitos Europos Tarybai dėl archyvų darbo grupės veiklos rengimas, veikla NATO Archyvų komitete ir kt.).

III. INSTITUCIJOS VYKDYTA VEIKLA IR PASIEKTI REZULTATAI

Strateginių tikslų įgyvendinimas

Lietuvos archyvų departamento veikla 2009 metais buvo nukreipta į strateginio tikslo – *užtikrinti dokumentų autentiškumą, jų išsaugojimą ir prieinamumą* įgyvendinimą (detali informacija apie rezultatus pateikiama 1 priede).

Šis tikslas apima Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatyme institucijai priskirtas veiklos sritis ir nustatytas funkcijas. Valstybės ir savivaldybių institucijų, įstaigų, įmonių veiklos dokumentų valdymo reglamentavimas, vienodos praktikos rengiant, tvarkant ir apskaitant dokumentus formavimas, valstybės ir savivaldybių institucijų, įstaigų, įmonių veiklos dokumentų valdymo priežiūra sudaro pagrindą tobulinti viešojo sektoriaus subjektų administracinius gebėjimus, išsaugoti dokumentus reikiamą laiką, kad būtų įrodomas juridinių asmenų veiklos skaidrumas ir atskaitingumas, realizuojamos susijusios asmenų teisės.

Lietuvos archyvų departamento strateginiame veiklos plane numatyti 4 efekto kriterijai, kurie apibrėžia pagrindinių veiklos sričių, reikalingų strateginiam tikslui pasiekti, įgyvendinimo rezultatus:

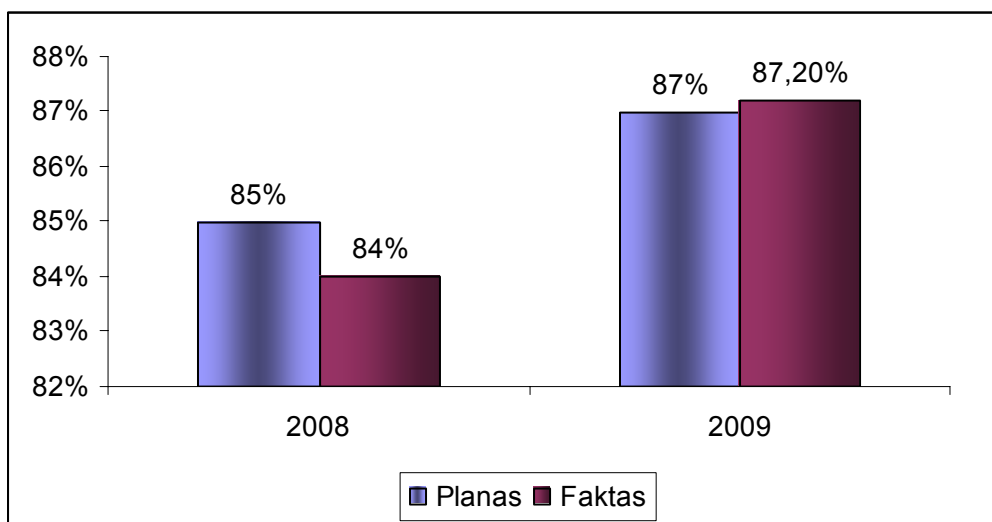
1. Teisinės bazės ir reikiamos elektroninių dokumentų infrastruktūros sukūrimas.
2. Nacionalinio dokumentų fondo išliekamąją vertę turinčių dokumentų, sukauptų valstybės archyvuose visuomenės poreikiams tenkinti, kiekio padidėjimas.
3. Visuomenei teikiamų paslaugų išplėtimas, sudarius galimybes atlikti informacijos apie valstybės archyvuose saugomus dokumentų fondus paiešką internete.
4. Dokumentinio paveldo skaitmeninio turinio sukūrimas visuomenės informaciniam poreikiams tenkinti.

Apžvelgiant institucijos strateginio tikslo įgyvendinimo ir rodiklių kitimo perspektyvas, numatoma, jog efekto kriterijuose numatyti rodikliai išlaikys didėjimo tendenciją:

1. Siekiant institucijai iškelto strateginio tikslo, 2009 metais vienas iš pagrindinių archyvų sistemos uždavinių buvo teisinės bazės ir reikiamos elektroninių dokumentų infrastruktūros kūrimas. Ataskaitiniais metais buvo numatyta 40 proc. pasiekti teisinės bazės parengimo lygį ir panaudoti 15 proc. reikiamai infrastruktūrai sukurti numatytų lėšų. 2009 m. teisinės bazės sukūrimo rodiklis buvo įgyvendintas 150 proc., o elektroninių dokumentų infrastruktūros sukūrimo rodiklio įvykdymas (43,3 proc.) sietinas su užsitęsusiomis viešųjų pirkimų procedūromis (projektas finansuojamas ES lėšomis).

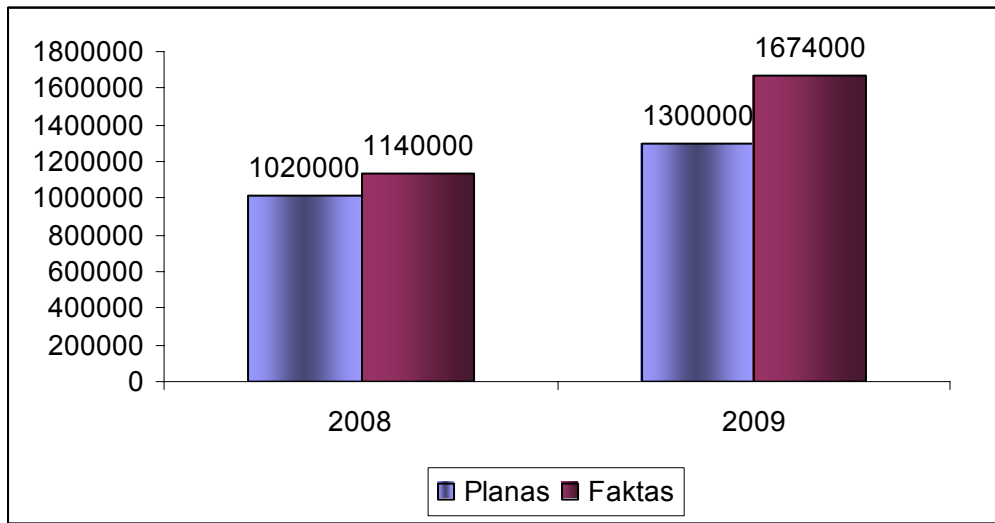
2. 2009 metais buvo planuota, kad Nacionalinio dokumentų fondo išliekamąją vertę turinčių dokumentų, sukauptų valstybės archyvuose, kiekis padidės 0,8 proc. Per metus valstybės archyvuose saugomų dokumentų kiekis padidėjo 66749 apsk. vnt. (priimta 50458 apsk. vnt., sutvarkyta 16291 apsk. vnt. iš neaprašytų anksčiau priimtųjų), taigi 2009 m. valstybės archyvai visuomenei pateikė 0,9 proc. daugiau dokumentų. Rezultatų pagal efekto kriterijų augimas – 112,5 proc.

3. Buvo numatyta, jog gerinant visuomenei teikiamų paslaugų kokybę ataskaitiniais metais iki 87 proc. padidės informacijos apie valstybės archyvuose saugomus dokumentų fondus paieškos internete apimtys. Metinis planas įvykdytas – internete pateikta informacija apie 87,2 proc. dokumentų fondų. Per ateinančius dvejus metus internete bus pateikta informacija apie visus valstybės archyvų saugomus dokumentų fondus.

4. Valstybės archyvai, tenkindami visuomenės informacijos poreikius, plečia viešos prieigos prie saugomų dokumentų galimybes, kurdami skaitmeninį jų turinį. 2009 m. planuota

sukurti 1300 tūkst. skaitmeninių vaizdų. Planuoti efekto kriterijus rezultatai buvo pasiekti 128,8 proc. – sukurta 1674 tūkst. skaitmeninių vaizdų.

Institucijos vykdytos programos

Siekdama iškelto strateginio tikslo, institucija 2009 metais vykdė 2 programas:

Nacionalinio dokumentų fondo administravimo programą (01.01) (programą vykdo Lietuvos archyvų departamentas ir 15 valstybės archyvų) ir **Archyvų paslaugų specialiąją programą (01.81)** (programą vykdo 15 valstybės archyvų, administruoja Lietuvos archyvų departamentas).

Buvo numatyti šie Nacionalinio dokumentų fondo administravimo programos tikslai:

- pagal kompetenciją tobulinti dokumentų valdymo ir naudojimo politiką ir užtikrinti jos įgyvendinimą (01.01.01);
- užtikrinti Nacionalinio dokumentų fondo kaupimą ir išsaugojimą (01.01.02);
- plėsti prieigos prie Nacionalinio dokumentų fondo galimybes (01.01.03);
- užtikrinti valstybinės archyvų sistemos veiklą (01.01.04).

Programos pirmajam tikslui – pagal kompetenciją tobulinti dokumentų valdymo ir naudojimo politiką ir užtikrinti jos įgyvendinimą (01.01.01) pasiekti 2009 m. buvo keliami šie uždaviniai:

1. Kurti ir tobulinti reguliavimo srities teisės aktus, atsižvelgiant į galiojančių įstatymų nuostatas, kitų šalių patirtį, dalyvauti įgyvendinant Lietuvos ES politiką (uždavinio kodas – 01.01.01.01).

Įgyvendinant šį uždavinį Lietuvos archyvų departamente parengta 15 įstatymų projektų, 3 Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų projektai, 17 Lietuvos archyvų departamento reguliavimo srities teisės norminių aktų. Ataskaitiniais metais archyvų sistemoje buvo gauti derinti ir suderinti 1507 teisės aktų projektai (planuota 1300).

Dalyvaujant Europos Sąjungos Tarybos Informavimo darbo grupės (B.9) veikloje tiesiogiai dalyvauta 3 posėdžiuose, kuriuose buvo svarstomi su ES Reglamento 1049/2001 pataisomis susiję klausimai, per Lietuvos nuolatinę atstovybę prie ES arba tiesiogiai buvo pateiktos pozicijos 15-ai darbo grupės susitikimų. 2009 metais per informacinę sistemą LINESIS parengta 21 pozicija dėl 39 ES dokumentų ir teisės aktų projektų.

2. Vykdyti valstybės ir savivaldybių institucijų, įstaigų, įmonių priežiūrą diegiant vienodą dokumentų valdymo praktiką (uždavinio kodas – 01.01.01.02).

Ataskaitiniais metais valstybės archyvai vykdė 1656 valstybės ir savivaldybių institucijų, įstaigų ir įmonių dokumentų valdymo priežiūrą (planuota 1800). Dėl vykdomos valstybės valdymo reformos sumažėjo įstaigų skaičius.

Vykdamt institucijų, įstaigų, įmonių dokumentų valdymo priežiūrą įvertintos 35 įstaigų kompiuterizuotos dokumentų valdymo sistemos (planuota įvertinti 15). Ataskaitiniais metais atlikta 115 valstybės ir savivaldybės įstaigų ir įmonių dokumentų valdymo patikrinimų. Per praėjusius metus suderinta daugiau nei planuota įstaigų pateiktų dokumentų: 1 074 teisės aktai ir 9 481 apskaitos dokumentas (dokumentacijos planų, jų papildymo sąrašų, apyrašų, dokumentų naikavimo aktų). Įvertintų įstaigų pateiktų derinti apskaitos dokumentų kiekio rodiklis – 189,6 proc. Lietuvos archyvų departamentas ir valstybės archyvai nuolat teikė konsultacijas dokumentų valdymo klausimais.

Lietuvos archyvų departamentas pagal savo reguliavimo sritį atliko lėšų, reikalingų valstybinei (perduotai savivaldybėms) likviduotų juridinių asmenų dokumentų tvarkymo funkcijai atlikti, apskaičiavimą 60-iai savivaldybių pagal jų pateiktus ir valstybės archyvų patikrintus duomenis.

3. Užtikrinti efektyvų administracinių paslaugų teikimą (uždavinio kodas – 01.01.01.03).

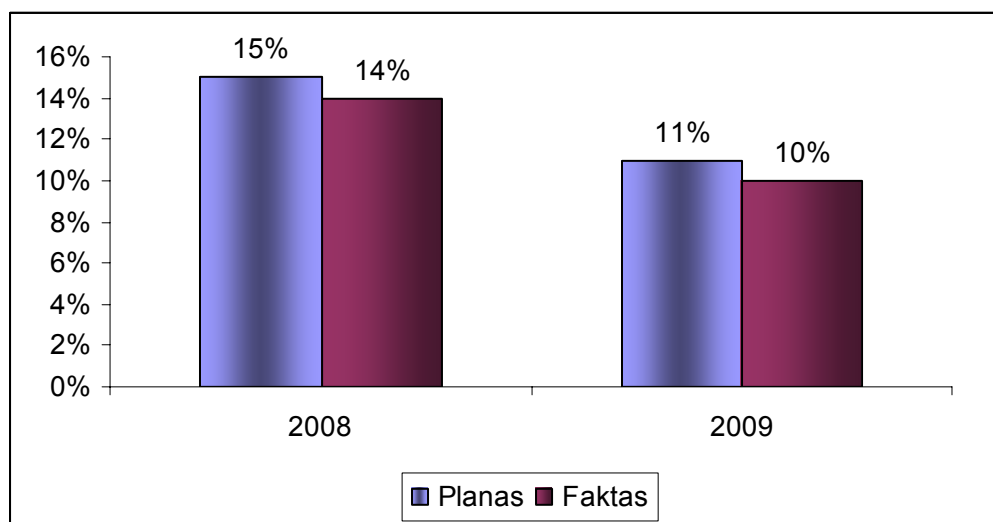
Užtikrinant efektyvų administracinių paslaugų teikimą, 2009 m. išnagrinėta 15 privačių juridinių asmenų paraiškų dėl licencijų verstis dokumentų tvarkymo ar saugojimo veikla (10 licencijų išduota, 3 licencijos patikslintos, 2 licencijų panaikintas galiojimas). Įgyvendinant šį uždavinį išduotas 1 leidimas išvežti dokumentus iš Lietuvos Respublikos už Europos Sąjungos ribų.

Teikiant administracines paslaugas 2009 m. buvo išnagrinėta 52 114 prašymų išduoti juridinius faktus patvirtinančius dokumentus (tarp jų – 6113 likę neišnagrinėti 2008 m.). Kad galėtų pateikti juridinius faktus patvirtinančius dokumentus, archyvų darbuotojai turėjo išanalizuoti 309 869 apsk. vnt. saugomų dokumentų. Prašymų išduoti juridinius faktus patvirtinančius dokumentus buvo išnagrinėta mažiau nei planuota (84,1 proc.), nes mažiau asmenų kreipėsi į valstybės archyvus dėl dokumentų išdavimo.

Pirmajam programos tikslui vertinti nustatyti šie rezultato kriterijai:

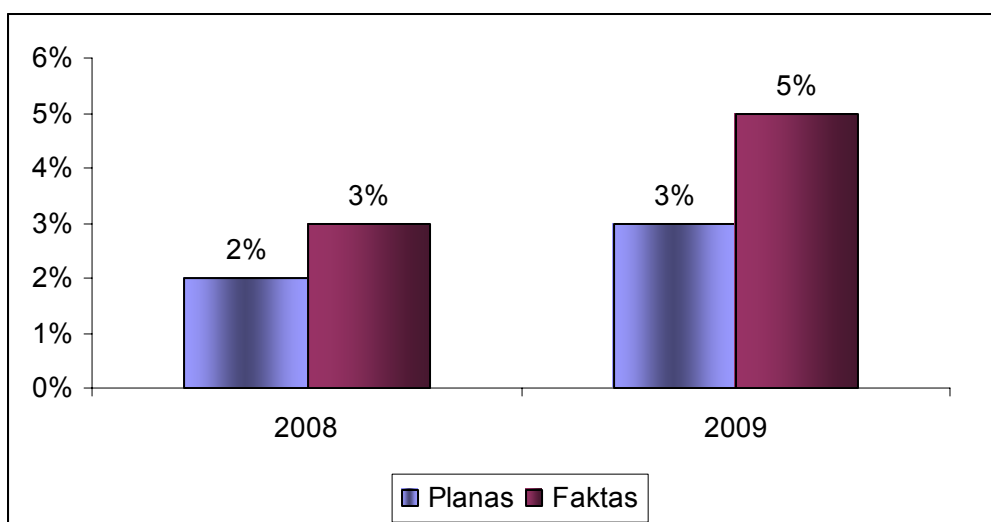
1. Valstybės ir savivaldybių įstaigų, kuriose yra pagal teisės aktų reikalavimus nesutvarkytų dokumentų, skaičiaus sumažėjimas, taip pagerinant informacijos prieinamumą.

2009 m. pasiektas rezultatas rodo, kad valstybės ir savivaldybių įstaigų, kuriose yra pagal teisės aktų reikalavimus nesutvarkytų dokumentų, sumažėjo iki 10 proc. (buvo numatyta 11 proc.). 2008 m. tokių įstaigų buvo 14 proc.

2. Gerinant administracinių paslaugų teikimą ir taikant „vieno langelio“ principą, nustatyta tvarka išnagrinėtų asmenų prašymų išduoti faktus patvirtinančius dokumentus ir prašymų verstis dokumentų saugojimo ir tvarkymo veikla kiekio padidėjimas.

2009 metais paslaugų teikimo apimtys išaugo 5 proc. (planuota 3 proc.). Planuotas rodiklis įvykdytas 166,7 proc.

Antrajam programos tikslui – užtikrinti Nacionalinio dokumentų fondo kaupimą ir išsaugojimą (01.01.02) pasiekti buvo nustatyti du uždaviniai:

1. Kaupti ir saugoti Nacionalinio dokumentų fondo išliekamąją vertę turinčius dokumentus (uždavinio kodas 01.01.02.01).

Vykdamas šio uždavinio įgyvendinimo priemones, 2009 m. buvo koordinuojamas Nacionalinio dokumentų fondo kaupimas ir papildymas, pateiktos išvados ir priimti sprendimai dėl 13 pasiūlymų priimti saugoti privačių juridinių ir fizinių asmenų, taip pat nevalstybinių organizacijų išliekamąją vertę turinčius dokumentus.

Per 2009 metus valstybės archyvai priėmė saugoti 124 valstybės ir savivaldybės institucijų, įstaigų ir įmonių dokumentus: 50 458 apskaitos vienetus (planuota priimti 26403), iš jų 47 658 apskaitos vienetus rašytinių dokumentų, 2 800 apskaitos vienetų vaizdo ir garso dokumentų. Sutvarkyta priimtų saugoti neaprašytų dokumentų 16 291 apsk. vnt. (planuota sutvarkyti 14 129), 7 fondai pertvarkyti (planuota pertvarkyti 6). Sudarytos ar papildytos 46 informacijos paieškos priemonės. Restauruotų ir konservuotų dokumentų kiekis (lapais) archyvuose sudarė 24 681 (planuota 31 000). Planas įvykdytas 79, 6 proc., kadangi dėl 2009 metais sumažinto finansavimo teko atleisti darbuotoją, kuris vykdė dokumentų įrišimą ir konservavimą.

Pagaminti 684 297 mikrofilmų kadrai (planuota 565 000), konservuota 1 310 vaizdo ir garso dokumentų, įrištos 1 574 bylos, į dėžutes sudėta 59 271 byla. Priimta saugoti 11 nacionalinių filmų (prognozuota 20). Kriterijaus įgyvendinimo reikšmė pasiekta 55 proc., nes nacionalinių filmų kūrėjai sukūrė mažiau filmų, negu buvo prognozuota.

Kauno apskrities archyvas, Lietuvos valstybės istorijos archyvas, Lietuvos valstybės naujasis archyvas, Lietuvos literatūros ir meno archyvas ir Lietuvos centrinis valstybės

archyvas pateikė pasiūlymus dėl šiuose archyvuose saugomų ir pagal nustatytus kriterijus atrinktų dokumentų įrašymo į išskirtinę vertę turinčių dokumentų (kultūros vertybių) sąrašą.

2. Modernizuoti ir plėsti valstybės archyvų saugyklas, gerinant dokumentų saugojimo ir prieinamumo sąlygas (uždavinio kodas – 01.01.02.02).

Vykdydamas Nacionalinio archyvų fondo administravimo programos (01.01) priemonę *Elektroninio archyvo infrastruktūros sukūrimo projekto, finansuojamo ES lėšomis, administravimas*, 2009 metais Lietuvos archyvų departamentas pradėjo vykdyti projektą „Elektroninio archyvo infrastruktūros sukūrimas“, kuriam įgyvendinti buvo gauta 2007–2013 m. ES struktūrinių fondų parama pagal Ekonomikos augimo veiksmų programos 3 prioriteto „Informacinė visuomenė visiems“ įgyvendinimo priemonę Nr. VP2-3.1-IVPK-06-V „Sąveikumas“. 2009 m. gegužės 8 d. Informacinės visuomenės plėtros komitetas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, VšĮ Centrinė projektų valdymo agentūra ir Lietuvos archyvų departamentas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sudarė projekto „Elektroninio archyvo infrastruktūros sukūrimas“ (projekto kodas Nr. VP2-3.1-IVPK-06-V-01-001) finansavimo ir administravimo sutartį. Pagal šią sutartį projektui įgyvendinti skiriamas finansavimas iš Europos regioninės plėtros fondo ir Lietuvos valstybės biudžeto lėšų, kurios yra įtrauktos į Informacinės visuomenės plėtros komitetui prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės skirtus biudžeto asignavimus, – iš viso iki 11 766, 939 tūkst. Lt.

Ataskaitiniais metais vyko viešieji pirkimai projekto viešinimo paslaugoms pirkti, informacinei sistemai sukurti ir viešųjų pirkimų konsultavimo ir dokumentų rengimo paslaugoms pirkti. Planuojamas projekto įgyvendinimo ataskaitiniais metais rodiklis – 8 proc., įvykdymas – 6,5 proc. Kriterijaus reikšmė dėl užsitetusių viešojo pirkimo procedūrų pasiekta 81,3 proc.

Per 2,5 metų trukiantį projektą bus sukurta elektroninių dokumentų priėmimo ir saugojimo valstybės archyvuose infrastruktūra – elektroniniams dokumentams priimti ir saugoti valstybės archyvuose reikalinga techninė ir programinė įranga bei informacinė sistema elektroninių dokumentų kaupimo, saugojimo, prieigos prie šių dokumentų ir informacijos teikimo vartotojams funkcijoms vykdyti.

Projekte siūloma įgyvendinti inovatyvų pasauliniu mastu sprendimą – elektroninius dokumentus konvertuoti į ilgalaikio saugojimo formatus. Projektas padės pagrindus integralios atviros elektroninių dokumentų priėmimo ir saugojimo valstybės archyvuose infrastruktūros, sudarančios galimybes užtikrinti Nacionalinio dokumentų fondo elektroninių dokumentų efektyvią valdymo priežiūrą, šių dokumentų kaupimą, išsaugojimą ir naudojimą visu jų gyvavimo metu, sukūrimui.

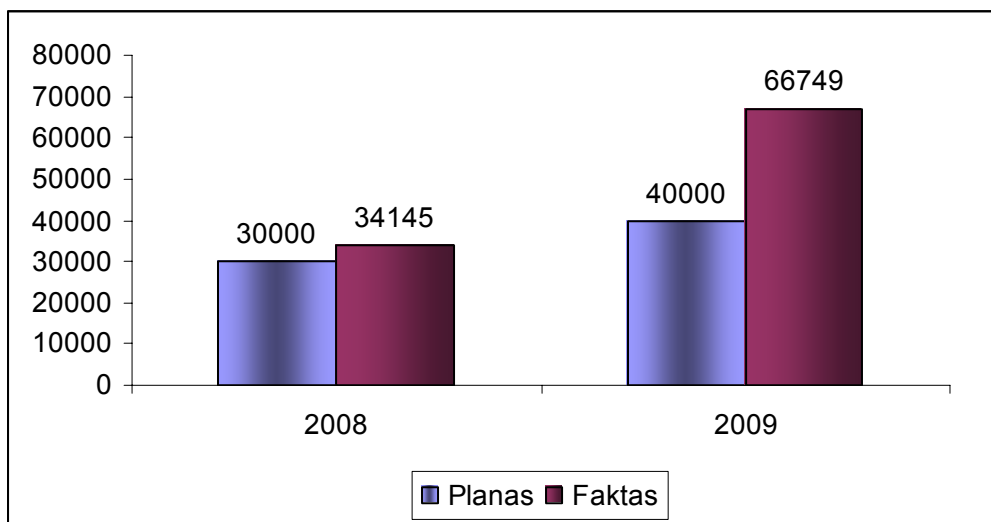
Vykdamas investicijų projektą „Archyvo komplekso pastato Vilniuje, Mindaugo g. 8 rekonstravimas ir priestato statyba“ 2009 m. panaudotos lėšos pasiskirstė taip: priestato statybai – 1 085 tūkst. Lt, esamo pastato rekonstrukcijai – 1 678 tūkst. Lt, statybvietės privalomiems archeologiniams tyrimams – 210 tūkst. Lt. Priestato statyboje įrengtas rūsys su perdenginiu, išorės inžineriniai tinklai. Ataskaitiniais metais atlikti šie esamo pastato rekonstrukcijos darbai: pastato pamatų stiprinimas, vidaus konstrukcijų stiprinimas ir ardymas, stogo konstrukcijų įrengimas. Sumažinus planuotas investicijas, objektas laikinai užkonservuotas.

Lietuvos valstybės istorijos archyvo pastato (Gerosios Vilties g. 10, Vilnius) rekonstrukcijos projektas buvo tobulinamas šalinant bendrosios techninio projekto ekspertizės nurodytus trūkumus. Patikslinus techninę užduotį, 2009 m. techninis projektas buvo pakoreguotas ir pateiktas pakartotinai ekspertizei.

Antrojo programos tikslo rezultato vertinimo kriterijai yra šie:

1. Bendro valstybės archyvuose saugomų dokumentų kiekio padidėjimas (apsk. vnt.).

2009 m. valstybės archyvų priimtų ir sutvarkytų dokumentų kiekis dėl reorganizuojamų įstaigų perduotų dokumentų 166,9 proc. viršijo planuotą ir sudarė 66 749 apsk. vnt.) ir sudarė 166,9 proc.

2. Saugyklų, kuriose užtikrinamas tinkamas dokumentų saugojimo režimas, kiekis.

2009 m. planuotas rodiklis (29 proc.) išliko toks pats, kadangi saugyklų rekonstrukcija nebaigta.

Trečiajam programos tikslui – plėsti prieigos prie Nacionalinio dokumentų fondo galimybes (01.01.03) pasiekti buvo išskirti trys uždaviniai:

1. Diegti informacines technologijas, plečiant informacijos paieškos ir sklaidos galimybes (uždavinio kodas – 01.01.03.01).

Įgyvendinant šio uždavinio priemones, buvo administruojama Lietuvos archyvų fondo sąvado (LAFSIS) centrinė duomenų bazė, atliekami programinės įrangos atnaujinimo darbai, konsultuojami LAFSIS duomenų tvarkytojai. Per 2009 m. ši informacinė sistema papildyta 4819 valstybės archyvuose saugomų dokumentų aprašų (planuota 3000). Buvo administruojama interneto svetainė, skelbiama aktuali informacija apie valstybinės archyvų sistemos veiklą, tobulinama svetainės valdymo sistema, gerinant turinio pateikimo kokybę ir plečiant paslaugas. Interneto svetainėje teikiamų paslaugų vartotojų skaičius vietoje planuotų 50 000 išaugo iki 94 770.

2. Kurti saugomų dokumentų skaitmeninį turinį (uždavinio kodas – 01.01.03.02).

Ataskaitiniais metais valstybės archyvai suskaitmenino 5 117 apsk. vnt. rašytinių dokumentų (planuota 4100), 328 683 mikrofilmų kadrus (planuota 89 000), 27 166 vaizdo ir garso dokumentus (planuota 18863). Iš viso skaitmeninti 516 368 vaizdai (planuota 200 000).

2009 metais, siekiant užtikrinti 2005–2008 metais vykdyto bendro Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos, Lietuvos archyvų departamento ir Lietuvos dailės muziejaus projekto „Integralios virtualios bibliotekų informacinės sistemos sukūrimas“, finansuoto ES lėšomis, tęstinumą, į skaitmeninį formatą perkeltos Lietuvos valstybės istorijos archyve saugomos dvidešimties Lietuvos bažnyčių 388 metrikų knygos, apimančios laikotarpį nuo 1651 m. iki 1955 m. (iš viso 56 559 vaizdai, kurie paskelbti interneto svetainėje www.e.paveldas.lt). Iš viso skaitmenintos 1558 bažnytinių metrikų knygos, o bendras vartotojams interneto svetainėje www.epaveldas.lt pateiktų skaitmeninių vaizdų skaičius – 306 609.

3. Visapusiškai skatinti visuomenės domėjimąsi dokumentiniu paveldu, užtikrinti teisės susipažinti su saugomais dokumentais realizavimą (uždavinio kodas – 01.01.03.03).

Įgyvendinant šio uždavinio priemones, valstybės archyvuose 2009 m. aptarnauti 4669 skaitytojai (planuota aptarnauti 3717), jiems pateikti 157 223 apsk. vnt. rašytinių dokumentų (planuota pateikti 99 595), taip pat 2 484 vaizdo ir garso dokumentai (planuota pateikti 2 000). Teikiant su archyvų veikla susijusią informaciją, ataskaitiniais metais priimti 64 337 asmenys. Dokumentų skaitytojų (naudotojų) apsilankymų archyvuose skaičius – 33 029 (planuota – 31 400).

Siekiant populiarinti valstybės archyvuose saugomus dokumentus ir skatinti visuomenės domėjimąsi tautos ir valstybės praeitimi, parengta dvigubai daugiau parodų, nei

planuota (planuota 21 paroda, parengta 41, iš jų 8 virtualios, 20 – bendros su kitomis institucijomis).

Tarptautinė paroda „Lietuva senuosiuose istorijos šaltiniuose“ buvo eksponuojama Taikomosios dailės muziejuje nuo 2009 m. liepos 5 d. iki spalio 4 d.. Bendradarbiaujant su Valdovų rūmais, Lietuvos dailės muziejumi, Lietuvos bibliotekomis ir užsienio partneriais iš Austrijos, Latvijos, Lenkijos, Rusijos, Vokietijos, Ukrainos, visuomenei buvo pristatyti unikalūs dokumentai, atspindintys Lietuvos valstybės ir visuomenės ištiso tūkstantmečio raidą – nuo pirmojo Lietuvos vardo paminėjimo 1009 m. Kvedlinburgo analuose iki nepriklausomybės atkūrimo ir valstybės integracijos į NATO ir Europos Sąjungą. Buvo išleistas ir šios parodos katalogas – albumas. Ši paroda tapo vienu reikšmingiausių Lietuvos vardo paminėjimo tūkstantmečio renginių ir susilaukė itin palankaus specialistų ir visuomenės įvertinimo.

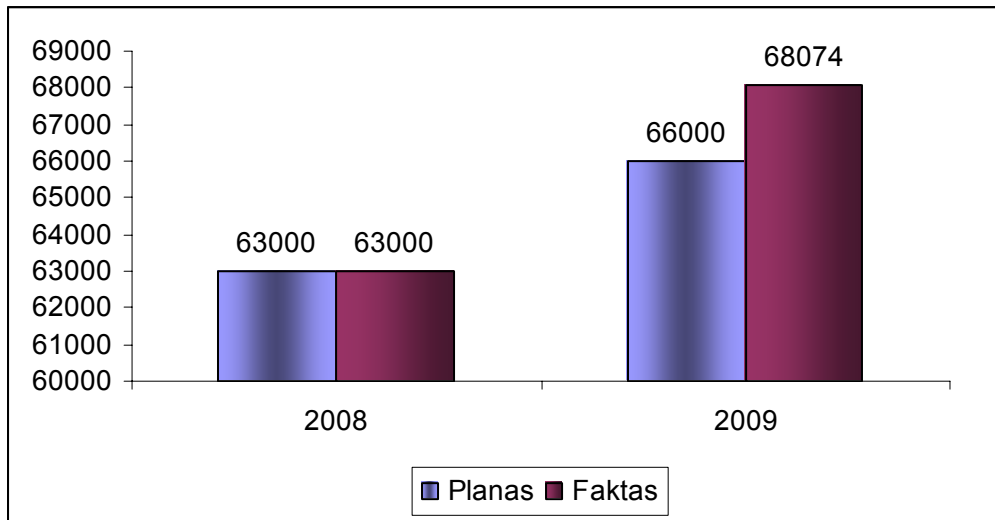
Įgyvendinant Lietuvos tūkstantmečio programą 2009 m. parengtos ir 6 dokumentų parodos iš ciklo „Lietuvos miestų ir miestelių istorija“ (Jurbarke, Kaune, Panevėžyje, Telšiuose, Pasvalyje ir Šiauliuose). Taip pat aktyviai dalyvauta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. gegužės 20 d. nutarimu Nr. 506 patvirtintos Baltijos kelio 20-mečio metų programos (Žin., 2009, Nr. 66-2637) priemonėse: rengtos parodos, internete paskelbta informacija, skirta Baltijos kelio akcijai įtraukti į UNESCO programą „Pasaulio atmintis“, 2009m. rugpjūčio 23 d. Vilniaus mokytojų namuose surengtas dokumentinio kino retrospektyvos vakaras „Sugrįžtanti istorija: Baltijos kelias dokumentiniuose kino kadruose“.

Lietuvos archyvų departamento interneto svetainėje buvo paskelbtos 5 virtualios parodos iš Lietuvos centrinio valstybės archyvo, Lietuvos valstybės istorijos archyvo, Kauno apskrities archyvo, Lietuvos ypatingojo archyvo saugomų fondų. Taip pat dalyvauta rengiant 3 bendras virtualias parodas kartu su Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija ir Latvijos Respublikos tautos fronto muziejumi.

Trečiojo programos tikslo pasiekto rezultato vertinimo kriterijai:

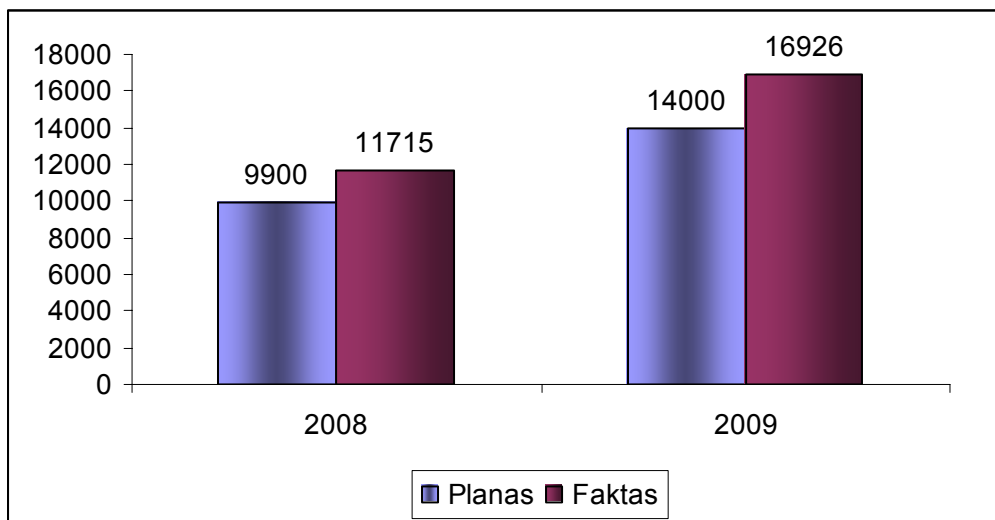
1. Informacinėje sistemoje „Lietuvos archyvų fondų sąvadas“ sukauptų ir papildytų valstybės archyvuose saugomų dokumentų aprašų kiekio padidėjimas.

2009 m. buvo planuota, kad duomenų bazė padidės iki 66 000 aprašų. Archyvų sukurtų aprašų kiekis duomenų bazėje pasipildė 4819 vnt. 2009 m. sukauptų aprašų kiekis bazėje sudarė 68074 tūkst. vnt. (rodiklis įvykdytas 103,1 proc.).

2. Valstybės archyvuose saugomų suskaitmenintų dokumentų (apsk. vnt.) kiekio padidėjimas.

2009 m. valstybės archyvai suskaitmenino 5 211 bylų ir bendras suskaitmenintų bylų skaičius pasiekė 16 926 (planuota 14 000). Rodiklis įgyvendintas 120,9 proc.

3. Kompiuterizuotų prieigos prie saugomų dokumentų vietų archyvų skaityklose kiekio padidėjimas. 2009 m. archyvų skaityklose buvo kompiuterizuota 3,7 proc. visų darbo vietų (planuota kompiuterizuoti 3,5 proc.). Rodiklis įgyvendintas 105,7 proc.

Ketvirtajam programos tikslui – užtikrinti valstybinės archyvų sistemos veiklą (uždavinio kodas – 01.01.04) įgyvendinti buvo išskeltas uždavinys efektyviai administruoti valstybinę archyvų sistemą.

2009 m. Lietuvos archyvų departamente buvo išanalizuoti ir patvirtinti pavaldžių įstaigų (15-os valstybės archyvų) metų veiklos planai, išanalizuotos pavaldžių įstaigų 2008 metų ataskaitos ir 2009 metų pirmojo pusmečio ataskaitos.

Programai vykdyti ataskaitiniais metais buvo panaudota 19981,6 tūkst. Lt (skirta 19 985 tūkst. Lt) biudžeto lėšų, iš jų darbo užmokesčiui – 11193,6 tūkst. Lt, turtui įsigyti (investicijos) – 2975 tūkst. Lt.

Investicijų projektui „Archyvų komplekso pastato Vilniuje, Mindaugo g. 8 rekonstravimas ir priestato statyba“ įgyvendinti panaudota 2973 tūkst. Lt asignavimų. Rodiklis įvykdytas 100 proc. (2009 metų pradžioje šiam investiciniam projektui vykdyti buvo skirta 5500 tūkst. Lt, tačiau vėliau asignavimai sumažinti).

2009 m. sausio 1 d. valstybinėje archyvų sistemoje Nacionalinio dokumentų fondo administravimo programą vykdė 537 darbuotojai, iš jų 205 – valstybės tarnautojai. Mažinant asignavimus darbo užmokesčiui per ataskaitinius metus pareigybių skaičius sumažintas 45 pareigybėmis. 2009 m. gruodžio 31 d. šią programą vykdė 492 darbuotojai, 201 iš jų – valstybės tarnautojai. 2009 metais kvalifikaciją kėlė 80 darbuotojų (planuota – 20). 2009 m. vidaus auditų atlikta 75 proc. mažiau nei planuota, nes, skyriaus darbuotojams išėjus iš darbo, taupant darbo užmokesčio fondą naujų darbuotojų nebuvo priimta. Ataskaitiniais metais, kaip ir planuota, kompiuterizuota 1 darbo vieta Lietuvos centriname valstybės archyve, archyvuose atnaujinta 11 darbo vietų (planuota 19). Planas nebuvo įvykdytas dėl sumažinto finansavimo.

Ketvirtojo programos tikslo įgyvendinimas buvo vertinamas pagal šiuos rezultato vertinimo kriterijus:

1. Struktūros funkciniai pakeitimai veiklos kokybei užtikrinti. Siekiant efektyviai panaudoti lėšas, 2009 metais buvo panaikintos 45 pareigybės, perskirstant funkcijas. Asignavimai valstybinės archyvų sistemos Nacionalinio dokumentų fondo administravimo programos tikslams ir uždaviniams įgyvendinti, palyginti su 2008 m., 2009 m. buvo sumažinti 6239,0 tūkst. Lt ir sudarė 19 985 tūkst. Lt.

Archyvų paslaugų specialiosios programos tikslas – *patenkinti vartotojų poreikius – teikti įstatymų nustatytas mokamas paslaugas. Pagrindinis šios programos uždavinys – užtikrinti kokybiškų paslaugų teikimą (uždavinio kodas – 01.81.01.01.)*

Šios programos rezultatas vertinamas pagal kriterijų *vartotojų pageidaujamų paslaugų patenkinimas (%)*. 2008 m. šis rodiklis siekė 98 proc., 2009 m. pasiektas planuotas rezultatas

– suteikta 99 proc. planuotų paslaugų. Pažymėtina, kad 2009 m. paslaugų vartotojų skaičius buvo mažesnis nei prognozuota – 92,6 proc. Sumažėjo ir suteiktų paslaugų vertė (99,6 proc.). Bendras paslaugų vartotojų skaičius – 26 862, vartotojams suteikta paslaugų už 963,9 tūkst. Lt.

2009 m. buvo vykdomi 3 bendri tęstiniai projektai su užsienio partneriais: projektas su Jutos (JAV) genealogų draugija, projektas su Žydų tautos istorijos centriniu archyvu (Izraelis) ir bendras projektas su Stanfordo universiteto Huverio institutu (JAV). Pagal projektų partnerių užsakymus suteikta paslaugų už 231 tūkst. Lt.

Lėšos, gautos įgyvendinant šias programas ir teikiant mokamas paslaugas, panaudotos dokumentų saugojimui užtikrinti, duomenų bazėms kurti ir plėsti, kad teikiamos paslaugos būtų kokybiškesnės ir atitiktų visuomenės poreikius.

Šios programos lėšomis buvo išlaikomos 6 pareigybės Archyvų paslaugų specialiosios programos uždavinio priemonėms įgyvendinti.

Tarpinstitucinių programų ir kitų projektų įgyvendinimas

Tarpinstitucinių programų Lietuvos archyvų departamentas nekoordinavo.

Vykdydamas Nacionalinio dokumentų fondo administravimo programos (01 01) priemonę „Elektroninio archyvo infrastruktūros sukūrimas“, Lietuvos archyvų departamentas įgyvendino Viešojo administravimo plėtros iki 2010 metų strategijos įgyvendinimo 2007–2010 metų priemonių plano, kurį koordinuoja Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, 5.2.3 priemonę – „sukurti elektroninių dokumentų perdavimo ir ilgalaikio bei nuolatinio saugojimo valstybės archyvuose infrastruktūrą ir asmenų informacinius poreikius atitinkančią prieigą prie Nacionalinio dokumentų fondo informacijos“.

Vykdydamas Nacionalinio dokumentų fondo administravimo programos (01 01) priemones „Išskirtinę vertę turinčių dokumentų (kultūros vertybių) sąrašų sudarymas“ ir „Archyvų komplekso pastato Vilniuje, Mindaugo g. 8 rekonstravimas ir priestato statyba“ Lietuvos archyvų departamentas dalyvavo įgyvendinant Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos koordinuojamos programos „Kultūros paveldo apsauga ginkluotų konfliktų ir kitų ekstremalių situacijų atvejais“ priemones. Išskirtinę vertę turinčių dokumentų (kultūros vertybių), saugomų valstybės archyvuose, sąrašas papildytas naujais dokumentais, taip pat buvo tęsiamas archyvų komplekso pastato, kuriame numatyta saugoti į sąrašą įtrauktus išskirtinę vertę turinčius dokumentus, rekonstravimo projekto įgyvendinimas. Kadangi Lietuvos archyvų departamento įgyvendinamoms programos priemonėms atskiras

finansavimas nenumatytas, jos buvo įgyvendinamos iš bendrų departamentui skirtų asignavimų.

Pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. liepos 18 d. nutarimu Nr. 971 patvirtintą Lietuvos tūkstantmečio programą Lietuvos archyvų departamentas buvo atsakingas už 2 projektus: tarptautinę parodą „Lietuva senuosiuose istorijos šaltiniuose“ ir parodą „Lietuvos miestų ir miestelių istorija“ rengimą. Planuotos priemonės įvykdytos ir sulaukė palankaus visuomenės įvertinimo. Per 2009 metus Lietuvos tūkstantmečio programai įgyvendinti panaudota 195,5 tūkst. Lt.

Patvirtintų asignavimų panaudojimas

Lietuvos archyvų departamentui prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės pagal Lietuvos Respublikos 2009 m. valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymą ir šio įstatymo pakeitimus Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais dviem programoms vykdyti buvo patvirtinta 20953,0 tūkst. Lt asignavimų, iš jų 3026,0 tūkst. Lt – turtui įsigyti.

Pagal Lietuvos Respublikos finansų ministerijos Biudžeto departamento 2009 m. vasario 23 d. pažymą Nr. 7P-5-VP(LIK) apie biudžeto pakeitimus, Archyvų paslaugų specialiajai programai vykdyti 2009 metams patvirtinta 86,1 tūkst. Lt viršplaninių pajamų įmokų į biudžetą – 2008 m. nepanaudoti likučiai.

Patikslintas ataskaitinio laikotarpio planas Nacionalinio dokumentų fondo administravimo programai (1.1.) vykdyti sudaro 19985,0 tūkst. Lt. Panaudoti visi gauti biudžeto asignavimai – 19981,6 tūkst. Lt. Faktinės išlaidos pagal ataskaitą – 19884,0 tūkst. Lt, t.y. 97,6 tūkst. Lt mažesnės už kasines. Skirtumas didžiaja dalimi susidarė dėl 2008 metų įsiskolinimų už šildymą, elektros energijos, ryšių ir kitas paslaugas. 2009 metų sausio mėnesį šie įsiskolinimai apmokėti. Asignavimai materialiajam ir nematerialiajam turtui įsigyti pagal patikslintą programos planą sudarė 2975,0 tūkst. Lt, panaudota 2974,9 tūkst. Lt. Faktinės išlaidos pagal ataskaitą – 2988,8 tūkst. Lt, t. y. 13,9 tūkst. Lt didesnės už kasines. Skirtumas susidarė dėl debetinio įsiskolinimo 2009 metų sausio 1 d.

Patikslintas ataskaitinio laikotarpio asignavimų planas Archyvų paslaugų specialiajai programai (1.81) vykdyti sudarė 1054,1 tūkst. Lt. Panaudoti visi gauti asignavimai – 840,4 tūkst. Lt. Faktinės išlaidos pagal biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo ataskaitą sudaro 792,2 tūkst. Lt, t. y. 48,2 tūkst. Lt mažesnės už kasines. Skirtumas didžiaja dalimi susidarė dėl atsargų įsigijimo metų pabaigoje, dėl 2008 metų įsiskolinimų už paslaugas (2009 metais šie

įsiskolinimai apmokėti), taip pat 2009 m. avansu apmokėtų sumų už materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimą.

Valstybės archyvų faktinės įmokos į biudžetą per ataskaitinį laikotarpį sudaro 954,1 tūkst. Lt (Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2010-01-06 raštas Nr. (20.5-37)-R-136). Per ataskaitinį laikotarpį panaudoti visi gauti biudžeto asignavimai – 840,4 tūkst. Lt. Negauti biudžeto asignavimai: mokesčių inspekcijos sąskaitoje liko 199,8 tūkst. Lt, archyvų surenkamosiose sąskaitose – 9,2 tūkst. Lt, kasoje – 0,6 tūkst. Lt.

Nacionalinio dokumentų fondo administravimo programą (01.01) vykdančių darbuotojų skaičius per ataskaitinius metus sumažėjo 45 pareigybėmis (iš jų 4 – valstybės tarnautojai). Valstybinėje archyvų sistemoje asignavimai darbo užmokesčiui nėra viršyti. 2009 m. darbo užmokestis teisės aktais buvo mažinamas du kartus. Lietuvos archyvų departamente ir 15-oje valstybės archyvų buvo mažinamas pareigybių skaičius, darbuotojai buvo išleidžiami nemokamų atostogų.

Informacija apie programoms patvirtintų asignavimų panaudojimą pateikiama 2 priede.

Kita svarbi informacija

2009 m. Lietuvos archyvų departamentas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės parengė ir Paramos fondui Europos socialinio fondo agentūrai pateikė paraišką projekto „Integrali administracinių paslaugų sistema“ finansinei paramai gauti (pagal 2007–2013 m. Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos 4 prioriteto „Administracinių gebėjimų stiprinimas ir viešojo administravimo efektyvumo didinimas“ priemonę VP1-4.3-VRM-01-V „Viešųjų paslaugų kokybės iniciatyvos“).

Projektas atitinka Viešojo administravimo plėtros iki 2010 m. strategijos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. balandžio 28 d. nutarimu Nr. 488, 65.1 tikslą ir 65.1.4 uždavinį, nes jo metu įdiegtas „vieno langelio“ principas sudarys prielaidas pagerinti valstybinės archyvų sistemos įstaigų teikiamų viešųjų paslaugų kokybę. Projektas atitinka šios strategijos įgyvendinimo priemonių plano 1.3.29 punktą ir yra įtrauktas į Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2009 m. kovo 18 d. įsakymu Nr. 1V-111 patvirtintą 1.3.29 punkte nurodytos priemonės įgyvendinimo projektų ir jų vykdytojų sąrašą.

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2009 m. lapkričio 25 d. įsakymu Nr. 1V-634 „Dėl finansavimo

skyrimo projektams, finansuojamiems pagal 2007–2013 m. Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos 4 prioriteto „Administracinių gebėjimų stiprinimas ir viešojo administravimo efektyvumo didinimas“ įgyvendinimo priemonę VP1-4.3-VRM-01-V „Viešųjų paslaugų kokybės iniciatyvos“, priėmė sprendimą šį projektą finansuoti. 2010 m. vasario 10 d. pasirašyta projekto finansavimo sutartis. Projekto vertė – 2 400 tūkst. Lt, jo trukmė – 36 mėn.

Lietuvos archyvų departamentas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės parengė ir Paramos fondui Europos socialinio fondo agentūrai pateikė paraišką valstybės projekto „Valstybinės archyvų sistemos darbuotojų mokymai“ finansinei paramai gauti pagal Europos Sąjungos remiamos Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos 4 prioriteto „Administracinių gebėjimų stiprinimas ir viešojo administravimo efektyvumo didinimas“ įgyvendinimo priemonę VP1-4.1-VRM-03-V „Valstybės institucijų ir įstaigų dirbančiųjų kvalifikacijos tobulinimas“. Projekto vertė – 2 045, 344 tūkst. Lt, jo trukmė – 24 mėn.

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2009 m. gruodžio 8 d. įsakymu Nr. 1V-671, priėmė sprendimą šį projektą finansuoti. Projekto finansavimo ir administravimo sutartis pasirašyta 2010 vasario 10 d. Projekto tikslas – sustiprinti valstybinės archyvų sistemos įstaigų darbuotojų administracinius gebėjimus, gilinant jų bendrųjų įgūdžių žinias bei kompetenciją informacinių technologijų panaudojimo ir dokumentų perkėlimo į elektroninę erdvę srityse.

Projekto metu 300 valstybinės archyvų sistemos darbuotojų bus pasiūlyti kompiuterinio raštingumo ugdymo kursai, 100 darbuotojų – anglų kalbos kursai, 200 darbuotojų turės galimybę įgyti išsamių žinių apie elektroninių dokumentų valdymo ir tvarkymo principus, el. dokumento sandaros ypatumus, elektroninio parašo naudojimą. Projekto vykdymo metu 40 vadovaujančiojo lygmens darbuotojų bus sudarytos galimybės tobulinti savo kompetenciją ir ugdyti vadovo įgūdžius.

Lietuvos centrinis valstybės archyvas atnaujino 2006 m. parengtą investicinį projektą „Lietuvos dokumentinis kinas internete“ bei pateikė pirminę paraišką Informacinės visuomenės plėtros komitetui paramai gauti pagal 2007–2013 m. Ekonomikos augimo veiksmų programos 3 prioriteto „Informacinė visuomenė visiems“ priemonę „Lietuvos kultūra informacinėje visuomenėje“.

Nuo 2008 metų rudens Lietuvos centrinis valstybės archyvas dalyvauja projekte „Europos filmų tinklas“ (*European Film Gateway, EFG*). Šis projektas – Europos komisijos inicijuotos *eContentplus* 2007 programos „Geros patirties skaitmeninių bibliotekų tinklai“

dalis, finansuojama iš *eContentplus* programos fondų. 2009 m. veikla buvo tęsiama, Vilniuje spalio 8–9 d. vyko projekto dalyvių plenarinis posėdis.

2009 m. Lietuvos centrinis valstybės archyvas baigė vykdyti bandomąjį projektą MIDAS III (*Moving Image Database for Access and Re-use of European film collections*) – „Judančių vaizdų duomenų bazė Europos filmų kolekcijų prieigai ir naudojimui“. Įgyvendinus šį projektą sukurta Europos šalių institucijų filmų duomenų bazė, kurioje sukaupti duomenys apie istorinę ir kultūrinę vertę turinčių Europos archyvų filmų kolekcijas.

IV. INSTITUCIJOS ARTIMIAUSIO LAIKOTARPIO VEIKLOS PRIORITETINĖS KRYPTYS

Valstybinės archyvų sistemos įstaigų planuojamos artimiausio laikotarpio prioritetinės veiklos kryptys yra šios:

1. Valdymo srities reglamentavimo pakeitimai, kuriuos nulėmė pasikeitę ES ir Lietuvos Respublikos teisės aktai bei valstybės valdymo reforma. Dinamiškai kintantis teisinis reglamentavimas bei valstybės valdymo reforma reikalauja nuolatinio dokumentų valdymo srities teisinės bazės suderinimo su galiojančiais įstatymais ir ES teisės aktais, ypatingą dėmesį skiriant teisės aktams, susijusiems su elektroninių dokumentų valdymu viešojo sektoriaus institucijose, turintiems užtikrinti palankią terpę e. vyriausybės projektams vystyti ir praplėsti galimybes teikti elektronines paslaugas gyventojams ir verslo subjektams.

2. Fizinio dokumentų išsaugojimo užtikrinimas. Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymo 15 straipsnio 2 dalies nuostatą, kad dokumentai iš institucijų ir įstaigų turi būti perduoti valstybės archyvams per 20 metų po jų sudarymo, itin aktuali valstybinės archyvų sistemos problema – saugyklų plotų plėtra. Pagal ataskaitų duomenis, įstaigos, kurių valdymo priežiūrą atlieka valstybės archyvai, turi perduoti saugoti į valstybės archyvus daugiau kaip 21 tiesinį kilometrą nuolatinio saugojimo dokumentų tradicinėje (popierinėje) laikmenoje.

Dėl sumažinto finansavimo saugyklų plėtra neplanuojama, tačiau tikru iššūkiu taps siekis užtikrinti bent minimalius dokumentų saugojimo mikroklimato reikalavimus, kad dokumentai nesunykėtų. Bus tęsiami dokumentų konvertavimo į mikrofilmus ir skaitmeninius formatus darbai – tiek, kiek leis finansinės galimybės.

3. Elektroninių dokumentų ilgalaikio saugojimo valstybės archyvuose infrastruktūros sukūrimas. 2009 metais projektui „Elektroninio archyvo infrastruktūros sukūrimas“ įgyvendinti gauta 2007–2013 m. ES struktūrinių fondų parama pagal Ekonomikos augimo veiksmų programos 3 prioriteto „Informacinė visuomenė visiems“ įgyvendinimo priemonę

Nr. VP2-3.1-IVPK-06-V „Sąveikumas“. Su viešųjų pirkimų konkursų laimėtojais bus dirbama kuriant elektroninio archyvo informacinę sistemą, bus vykdomi kiti pirkimai, skirti projektui įgyvendinti. Įgyvendinus šį projektą bus sukurta reikiama materialinė bazė, kuri sudarys galimybes išsaugoti autentiškus elektroninius dokumentus nustatytą laiką, paskatins įstaigas kurti elektroninio formato dokumentus ir suteiks galimybes modernizuoti valstybės ir savivaldybių institucijų bei įstaigų darbą, optimizuoti patį viešojo administravimo procesą. Ši priemonė atitinka Valstybės ilgalaikės raidos strategiją, patvirtintą Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. lapkričio 12 d. nutarimu Nr. IX-1187.

4. Piliečių poreikio gauti juridinius faktus patvirtinančius dokumentus patenkinimas, administracinių paslaugų teikimo gerinimas. Didelių darbo sąnaudų ir toliau reikalauja fizinių ir juridinių asmenų prašymų išduoti juridinius faktus patvirtinančius dokumentus skaičius. Piliečių poreikis pagrįsti savo teises dokumentais išlieka didelis.

Gavus ES struktūrinių fondų finansavimą bus vykdomas projektas „Integrali administracinių paslaugų sistema“. Įgyvendinus šį projektą bus įdiegta integrali administracinių paslaugų informacinė sistema, kuri sudarys galimybes vykdyti archyvuose saugomų dokumentų judėjimo apskaitą jų naudojimo metu ir užtikrins, kad į pateiktus prašymus būtų atsakoma laiku, teisės aktų nustatytais terminais. Projekto įgyvendinimas Lietuvos valstybinėje archyvų sistemoje sudarys galimybę pateikti prašymus internetu ar bet kurioje valstybinės archyvų sistemos įstaigoje ir gauti juridinius faktus patvirtinančius dokumentus ar kitą įstatymų nustatytą informaciją vartotojui priimtinaime valstybinės archyvų sistemos įstaigos padalinyje. Projektas prisidės prie Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos 4 prioriteto „Administracinių gebėjimų stiprinimas ir viešojo administravimo efektyvumo didinimas“ 3 uždavinio – gerinti ekonominės veiklos reglamentavimą, paslaugų teikimą gyventojams ir verslui.

Generalinis direktorius

Vidas Grigoraitis

**VERTINIMO KRITERIJŲ
(EFEKTO, REZULTATO IR PRODUKTO)
2009 M. SUVESTINĖ**

Vertinimo kriterijus	Vertinimo kriterijaus kodas	Metinis planas	Įvykdyta	Įvykdymas procentais
Efektas				
1. Teisinės bazės ir reikiamos elektroninių dokumentų infrastruktūros sukūrimas	E-01-1	40 / 15 %	60 / 6,5 %	150 / 43,3
2. Nacionalinio dokumentų fondo išliekamąją vertę turinčių dokumentų, sukauptų valstybės archyvuose visuomenės poreikiams tenkinti, kiekio padidėjimas.	E-01-2	0,8 %	0,9 %	112,5
3. Visuomenei teikiamų paslaugų išplėtimas, sudarius galimybes atlikti informacijos apie valstybės archyvuose saugomus dokumentų fondus paiešką internete.	E-01-3	87 %	87,2 %	100,2
4. Dokumentinio paveldo skaitmeninio turinio sukūrimas visuomenės informaciniams poreikiams tenkinti (skaitmeninių vaizdų kiekis).	E-01-4	1300 000	1674364	128,8

Rezultato				
1. Valstybės ir savivaldybių įstaigų, kuriose yra pagal teisės aktų reikalavimus nesutvarkytų dokumentų, skaičiaus sumažėjimas, taip pagerinant informacijos prieinamumą	R-01-01-01	11 %	10 %	101,1
2. Gerinant administracinių paslaugų teikimą ir taikant „vieno langelio“ principą, nustatyta tvarka išnagrinėtų asmenų prašymų išduoti faktus patvirtinančius dokumentus ir prašymų verstis dokumentų saugojimo ir tvarkymo veikla kiekio padidėjimas	R-01-01-02	3 %	5 %	166,7
1. Bendro valstybės archyvuose saugomų dokumentų kiekio padidėjimas (apsk. vnt.)	R-01-02-01	40000	66 749	166,9
2. Saugyklų, kuriose užtikrinamas optimalus dokumentų saugojimo režimas, kiekis	R-01-02-02	29 %	29 %	100,0
1. Informacinėje sistemoje „Lietuvos archyvų fondų sąvadas“ sukauptų ir papildytų informacijos aprašų kiekio padidėjimas	R-01-03-01	66 000	68 074	103,1
2. Valstybės archyvuose saugomų suskaitmenintų dokumentų (apsk. vnt.) kiekio padidėjimas	R-01-03-02	14 000	16 926	120,9
3. Kompiuterizuotų prieigos prie saugomų dokumentų vietų archyvų skaityklose kiekio padidėjimas	R-01-03-03	3,5 %	3,7 %	105,7
1. Struktūros funkciniai pakeitimai veiklos kokybei užtikrinti	R-01-04-01	40	45	112,5
2. Materialinių išteklių panaudojimo tikslingumas ir racionalumas	R-01-04-02	1 9985 000	1 9981 563	100,00
1. Vartotojų pageidaujamų paslaugų patenkinimas (%)	R-81-01-01	99 %	99 %	100,00

Produkto:				
1. Parengta reguliavimo srities teisės norminių aktų	P-01-01-01-01	17	35	205,9
2. Gauta derinti teisės aktų projektų	P-01-01-01-02	1300	1507	115,9
3. Parengta Lietuvos pozicijos dėl ES dokumentų	P-01-01-01-03	10	21	210,0
1. Institucijų, įstaigų, įmonių, kuriose prižiūrimas dokumentų valdymas, skaičius	P-01-01-02-01	1800	1656	92,0
2. Įvertinta įstaigų kuriamų kompiuterizuotų dokumentų valdymo sistemų	P-01-01-02-02	15	35	233,3
3. Įvertinta įstaigų pateiktų derinti apskaitos dokumentų	P-01-01-02-03	5000	9481	189,6
4. Atlikta institucijų, įstaigų, įmonių dokumentų valdymo patikrinimų	P-01-01-02-04	100	115	115,0
5. Vesta seminarų dokumentų valdymo klausimais	P-01-01-02-05	30	65	216,7
1. Išduota (patikslinta) ar panaikinta licencijų verstis dokumentų tvarkymo ar saugojimo veikla	P-01-01-03-01	8	15	187,5
2. Išnagrinėta prašymų išduoti juridinius faktus patvirtinančius dokumentus	P-01-01-03-02	62 000	52 114	84,1
1. Priimta sprendimų dėl Nacionalinio dokumentų fondo papildymo	P-01-02-01-01	5	13	260,0
2. Priimta saugoti dokumentų (apsk. vnt.)	P-01-02-01-02	25 000	50 458	201,8
3. Restauruota ir konservuota dokumentų lapų	P-01-02-01-03	31 000	24 681	79,6
4. Pagaminta mikrofilmų kadru	P-01-02-01-04	500 000	684 297	136,9
5. Priimta saugoti nacionalinių filmų	P-01-02-01-05	20	11	55,0
1. Elektroninio archyvo infrastruktūros sukūrimo projekto įgyvendinimo apimtis (% nuo projekto vertės)	P-01-02-02-01	8 %	6,5 %	81,3

2. Archyvų komplekso pastato Vilniuje, Mindaugo g. 8 rekonstravimo ir priestato statybos projekto įgyvendinimo apimtis (% nuo projekto vertės)	P-01-02-02-02	27,4 %	27,4 %	100,0
1. Sukaupta / papildyta informacijos aprašų (fondo / apyrašo lygmeniu) informacinės sistemos „Lietuvos archyvų fondų sąvadas“ duomenų bazėje (vnt. per metus)	P-01-03-01-01	3000	4819	160,6
2. Paslaugų, teikiamų interneto svetainėje, vartotojų skaičius	P-01-03-01-02	50000	94770	189,5
1. Suskaitmeninta dokumentų (apsk. vnt. per metus)	P-01-03-02-01	4100	5117	124,8
2. Sukurta skaitmeninių vaizdų (per metus)	P-01-03-02-02	200 000	516 368	258,2
1. Parengta parodų, iš jų virtualių	P-01-03-03-01	21 / 5	41 / 8	195,2 / 160,0
2. Dokumentų skaitytojų (apsilankymų) skaičius	P-01-03-03-02	31 400	33 029	105,2
3. Įrengta kompiuterizuotų darbo vietų archyvų skaityklose (iš viso)	P-01-03-03-03	11	12	109,1
1. Išanalizuota ir patvirtinta pavaldžių įstaigų metų veiklos planų (jų pakeitimų)	P-01-04-01-01	15	29	193,3
2. Išanalizuota ir įvertinta pavaldžių įstaigų ataskaitų (pusmečio ir metų)	P-01-04-01-02	30	30	100,0
3. Atlikta vidaus auditų	P-01-04-01-03	4	3	75,0
4. Kvalifikaciją kėlusiu valstybės tarnautojų ir darbuotojų skaičius	P-01-04-01-03	20	80	4 k.
1. Paslaugų vartotojų skaičius	P-81-01-01-01	29000	26862	92,6
3. Suteiktų paslaugų vertė (tūkst. Lt)	P-81-01-01-02	968	963,9	99,6

Lietuvos archyvų departamento prie Lietuvos
Respublikos Vyriausybės 2009 m. veiklos ataskaitos
2 priedas

**2009 M. VYKDYTOMS PROGRAMOMS
PATVIRTINTŲ IR PANAUDOTŲ ASIGNAVIMŲ SUVESTINĖ**

Programa	Patvirtinti (įskaitant patikslinimus) asignavimai, tūkst. litų	Panaudoti asignavimai, tūkst. litų	Panaudojimo procentas
1. (01.01) Nacionalinio dokumentų fondo administravimo programa	19985,0	19981,6	100 %
2. (81. 01) Archyvų paslaugų specialioji programa	1054,1	840,4	79,7 %
Iš viso	21039,1	20822,0	98,9 %
